

ZAPISNIK

sa 60. sjednice Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije održane 19. novembra 2021. godine

Sjednica je počela u 11.15 sati.

Predsjedavao je Momčilo Radulović, predsjednik Savjeta ASK.

Sjednici su prisustvovali članovi Savjeta ASK: Goranka Vučinić, Rifat Hadrović, Gavriilo Čabarkapa. Zlatko Vujović, član Savjeta, nije prisustvovao sjednici, uz najavu odsustva.

Sjednici su prisustvovali: Jelena Perović, direktorica ASK, zatim Nina Paović, pomoćnica direktorice Sektora za sprječavanje sukoba interesa i provjeru prihoda i imovine, Stefan Radunović, načelnik Odsjeka za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera i Aleksandra Vojinović, sekretarka Savjeta ASK.

Sjednica je bila otvorena za predstavnike medija.

Za 60. sjednicu jednoglasno je utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

1. Aktivnosti ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija;
2. Informacija o postupanju ASK po donesenim presudama Upravnog suda, po zahtjevu Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore; i
3. Tekuća pitanja
 - Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Statuta Agencije za sprječavanje korupcije.

Jednoglasno je prihvaćen prijedlog da sjednici prisustvuju Nina Paović i Stefan Radunović.

Jednoglasno su usvojeni zapisnici sa 57., 58. i 59. sjednice Savjeta , bez primjedbi.

Prva tačka: Aktivnosti ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija

Predsjedavajući je podsjetio da Savjet ima obavezu održavanja tematskih sjednica, u cilju praćenja rada Agencije i davanja inicijativa za unapređenje u različitim oblastima rada. Jedna od veoma značajnih nadležnosti Agencije je sukob interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija, posebno imajući u vidu da je nakon

održanih parlamentarnih izbora u avgustu prošle godine, povećan broj novoimenovanih javnih funkcionera. Podsjetio je članove Savjeta da je u novembru 2020. godine održana sjednica na istu temu, na kojoj su predstavljeni rezultati koji obuhvataju period od početka rada Agencije. U međuvremenu je došlo do promjene Pravilnika o sistematizaciji, jedan dio nadležnosti tadašnjeg odsjeka koji se odnosi na postupke je prešao u nadležnost novoformiranog Odsjeka za pokretanje upravnih, prekršajnih postupaka i postupanje po zahtjevima za slobodan pristup informacijama.

Na poziv predsjedavajućeg, **Stefan Radunović** je predstavio aktivnosti iz domena nadležnosti Odsjeka za sprječavanje sukoba interesa (*Informacija je sastavni dio ovog zapisnika – Aneks1*).

Nina Paović je predstavila podatke koji se tiču pokrenutih upravnih postupaka, broja donesenih odluka, postupaka nakon donijetih odluka, kao i vanrednog preispitivanja sudskih odluka.

Kazala je da je Agencija u periodu novembar 2020. – novembar 2021. godine pokrenula 365 upravnih postupaka, od kojih je u 270 predmeta donesena odluka. Od tog broja, u 12 predmeta je izjavljena tužba Upravnom sudu i postupci su u toku. Nije bilo zahtjeva za vanredno preispitivanje sudskih odluka. U svim predmetima u kojima je utvršeno kršenje ZSK, Agencija je organima koji vrše izbor, imenovanja i postavljenja dostavila odluke na dalju nadležnost. U većini takvih slučajeva su izrečene opomene i upozorenja, dok je u nekoliko slučajeva organ vlasti obavijestio Agenciju da nije sproveden postupak do okončanja postupka pred Upravnim sudom, po tužbi javnog funkcionera.

Odgovarajući na pitanje **Gavrila Čabarkape** o razlozima za ponočenje upravnih tužbi, **Nina Paović** je odgovorila da su u nekoliko predmeta javni funkcioneri tvrdili da im nijesu uredno dostavljeni rezultati ispitnog postupka, te da im nije dat rok za izjašnjenje. Agencija je u odgovoru na tužbe navela zbog čega su takvi navodi neosnovani i dostavila odgovarajuće dokaze. U nekoliko predmeta je osporen status, tj. lica koja su predmet odluke su tvrdila da nemaju status javnog funkcionera.

Goranka Vučinić je kazala da predmetni odsjek od početka rada Agencije radi kvalitetno i postiže mjerljive rezultate. Izazova u radu koji je i dalje prisutan je puna primjena člana 42 ZSK, odnosno nepostupanje organa vlasti po navedenoj

zakonskoj obavezi. Smatra da bi Agencija trebalo efektivnije da koristi zakonsko ovlašćenje kažnjavanja organa vlasti ukoliko ne dostave odgovor u roku od 60 dana.

O kvalitetu rada Agencije u ovoj oblasti govori i činjenica da je broj pokrenutih upravnih sporova i dalje 1% u odnosu na broj donesenih odluka, što je kontinuitet od početka rada Agencije.

Momčilo Radulović je pitao je li bilo slučajeva da se organ vlasti ogluši o obavezujuće mišljenje Agencije kojim je konststovano da postoje ograničenja za imenovanje nekog javnog funkcionera na javnu funkciju zbog razrješenja, i kako se to prati.

Takođe, pitao je koliko se poštuju odluke Agencije od strane javnih funkcionera nakon donesenih obavezujućih mišljenja, da li u svim slučajevima dolazi do podnošenja ostavke ili razrješenja.

U odnosu na član 42 ZSK, pitao je koji jje stepen poštovanja odluka Agencije od strane organa vlasti kada se utvrdi da je javni funkcioner prekršio ZSK i da li Agencija dobija povratne informacije o preduzetim mjerama protiv javnog funkcionera, te da li se primjenjuju iste mjere u odnosu na sve javne funkcionere za isti prekršaj.

Pitao je i da li postoji dovoljan broj izvršilaca za kavalitetno obavljanje nadležnosti oba odsjeka.

Nina Paović je odgovorila da organi vlasti kroz obavještenja dostavljaju odgovor o preduzetim mjerama. Ponovila je da se u većini slučajeva radi o opomenama, imajući u vidu da se radi o licima koja prvi put krše zakon, kao i da se za isti prekršaj izriču iste sankcije. Nekoliko organa vlasti je je obavijestilo Agenciju da nisu pokrenuti postupci zbog činjenice da su u međuvremenu javni funkcioneri pokrenuli upravne sporove pred nadležnim sudovima, zbog čega je odlučeno da se poretanje postupka odgodi do okončanja sudskih postupaka. Skupština Crne Gore je dostavila odgovor na nije nadležna da kažnjava poslanike, uz obrazloženje da se radi olicima koja se biraju na izborima, dok Skupština samo verifikuje poslaničke mandate.

Goranka Vučinić je kazala da Skupština Crne Gore donosi zakone i da je dužna da obezbijedi mehanizme za njihovo puno sprovođenje, što uključuje i član 42 ZSK, te da se na tome mora insistirati. Dodala je da se ne radi samo o Skupštini već i ostalim organima vlasti čije nepostupanje onemogućava Agenciju da postigne efekte koji se od nje očekuju, dok joj se sa druge strane, spočitava selektivno djelovanje.

U odnosu na pitanje Momčila Radulovića, **Stefan Radunović** je odgovorio da je visok stepen poštovanja mišljenja od strane javnih funkcionera i organa vlasti u slučajevima gdje je prepoznat ograničavajući faktor za vršenje javne funkcije. Tome u prilog govori činjenica da je podnijeto 30 ostavki. Kada je u pitanju broj izvršilaca, kazao je da se za sada uspijeva odgovoriti svim zadacima.

Momčilo Radulović je kazao da je evidentno da postoje ograničavajući elementi sistemskog karaktera, koji onemogućavaju punu primjenu zakona od strane Agencije. Zbog toga je predložio da se početkom 2022. godine u Agenciji formira radna grupa čiji bi zadatak bio da sačini preporuke za izmjenu zakonodavnog okvira iz nadležnosti Agencije. **Goranka Vučinić** je predložila da navedena aktivnost bude predviđena Planom rada ASK za 2022. godinu. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Nakon završene rasprave, predsjedavajući je konststovao da se Savjet ASK upoznao sa Informacijom o aktivnostima ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija. Predložio je da Savjet usvoji inicijativu kojom će zatražiti proaktivnije i sveobuhvatnije djelovanje Agencije u pogledu otkrivanja i efikasnog sprječavanja sukoba interesa. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Druga tačka: Informacija o postupanju ASK po donesenim presudama Upravnog suda, po zahtjevu Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore

Predsjedavajući je u uvodnoj riječi podsjetio da je na Četvrtoj sjednici Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore donijeta odluka o održavanju kontrolnog saslušanja rukovodstva Agencije za sprječavanje korupcije, na temu postupanja Agencije po donesenim presudama Upravnog suda u odnosu na jedan broj najviših javnih funkcionera.

S tim u vezi, od Agencije je zatražena pisana informacija o postupanju Agencije u pomenutim predmetima. Podsjetio je na jednoglasan stav članova Savjeta Agencije sa prethodne sjednice, a to je da je potrebno da sadržaj Informacije prije slanja Odboru mora biti utvrđen i verifikovan od strane Savjeta, imajući u vidu da se, saglasno Zakonu o sprječavanju korupcije, saradnja između Agencije i Skupštine Crne Gore odvija preko Savjeta Agencije.

Nakon otvaranja rasprave, **Rifat Hadrović** je ocijenio da bi Informaciju trebalo dopuniti hronologijom postupanja Agencije u sakom od navedenih predmeta, počev od broja predmeta, osnovu za pokretanje postupaka i ostalim detaljima koje je

moguće navesti u skladu sa zakonom. Pitao je i zbog čega su u Informaciji navedeni predmeti koji nijesu traženi od strane Odbora za antikorupciju.

Jelena Perović je odgovorila da su postupci koji se vode pred Agencijom povjerljivi, te da se ne smiju sa trećim licima dijeliti izjašnjenja javnog funkcionera, niti dokazi koje Agencija prikuplja, ocjenjuje i na osnovu kojih donosi odluku. Svako traženje takve vrste je vid vršenja pritiska na Agenciju. Kad Agencija donese odluku, Skupština nema pravo da žalbe, već javni funkcioner na koga se odluka odnosi. Pojasnila je da zakon ne dozvoljava izjašnjavanje u vezi sa otvorenim predmetima, te da bi svako prejudiciranje odluke u toku upravnog postupka bilo na štetu javnog funkcionera. Dodala je da će ocjena dokaza biti sadržana u odluci u koju će svi imati pravo uvida.

Goranka Vučinić je podržala prijedlog Rifata Hadrovića, navodeći da je svrha Zahtjeva Odboravda se vidi da li je Agencija selektivno ili neselektivno postupala i u razumnim rokovima, jer jedan broj poslanika i šire javnosti dovodi u pitanje nepristrasnost Agencija u navedenim slučajevima. S obzirom da se ne može dostaviti dokumentacija, hronološki pregled postupanja bi otklonio svaku sumnju u rad Agencije.

Nako završene rasprave, **Momčilo Radulović** je predložio da Savjet usvoji zaključak kojim obavezuje Direktoricu da do naredne sjednice Savjeta ASK, dostavi dopunjenu informaciju u dijelu hronologije postupanja Agencije u traženim predmetima. Prijedlog je jednoglasno prihvaćen.

Treća tačka: Tekuća pitanja

- I. Savjet ASK je usvojio Odluku o izmjenama I dopunama Statuta ASK;
- II. Dogovoreno je da se termin naredne sjednice Savjeta utvrdi naknadno.

Savjet ASK, na 60. sjednici, usvojio je sljedeće

ZAKLJUČKE I/ILI KONSTATACIJE:

1. Savjet ASK se upoznao sa Informacijom o aktivnostima ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija;

2. Iniciran je nastavak proaktivnog djelovanja Agencije u pogledu otkrivanja i efikasnog sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija;
3. Jednoglasno je usvojena Odluka o izmjenama i dopunama Statuta ASK;
4. Zadužena je Direktorica ASK da Savjetu dostavi dopunu Informacije o postupanju Agencije po donesenim presudama Upravnog suda, br. 00-1950/2, u dijelu hronologije postupanja u traženim predmetima;
5. Savjet ASK je donio odluku o formiranju Radne grupe ASK za izradu prijedloga za unapređenje antikorupcijskih zakona iz nadležnosti ASK;
6. Dogovoreno je da se termin naredne sjednice Savjeta utvrdi naknadno.

Sjednica je zaključena u 12.15h

Sastavni dio ovog zapisnika su sljedeća akta:

- *Aktivnosti ASK u dijelu sprječavanja sukoba interesa i povrede ograničenja u vršenju javnih funkcija; i*
- *Odluka o izmjenama i dopunama Statuta Agencije za sprječavanje korupcije.*

Broj 00 – 1950/8

Podgorica, 29. novembar 2021. godine

SEKRETARKA SAVJETA

Aleksandra Vojinović, s.r

PREDSJEDNIK SAVJETA

Momčilo Radulović, s.r.

Crna Gora
Agencija za sprječavanje korupcije

Broj: 00-1950

Podgorica, 12. novembar 2021. godine

**PREVENTIVNE AKTIVNOSTI
ODSJEKA ZA SPRJEČAVANJE SUKOBA INTERESA
JAVNIH FUNKCIONERA**

*-u dijelu implementacije odredbi Zakona o sprječavanju korupcije koje se odnose
na sprječavanje sukoba interesa i poštovanje ograničenja u vršenju javnih
funkcija-*

UVOD

Agencija ima za cilj preventivno djelovanje na planu smanjenja situacija potencijalnog i stvarnog sukoba interesa i obezbjeđivanje poštovanja odredbi Zakona o sprječavanju korupcije koje se odnose na sprječavanje sukoba interesa i poštovanje ograničenja u vršenju javnih funkcija.

U svojoj nadležnosti ASK kao jedan od prioriteta prepoznaje sprječavanje sukoba interesa, a Odsjek za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera nadležan je za implementaciju odredbi Zakona o sprječavanju korupcije u dijelu otklanjanja odnosno smanjenja situacija sukoba interesa kod javnih funkcionera u toku obavljanja javne funkcije i poštovanja ograničenja kojima podliježu javni funkcioneri, kako u toku vršenja javne funkcije, tako i dvije godine nakon prestanka iste.

Agencija je prepoznala važnost ovog pitanja, pa je u duhu transparentnog rada obrazovala i radnu grupu koja će, između ostalog, sačiniti i učiniti javno dostupnim spisak javnih funkcija i organa vlasti gdje se one obavljaju, te gdje se ukaže potreba dati mišljenja o spojivosti odnosno nespojivosti funkcija. Radi se o vrlo složenom procesu za koji je već pribavljen niz materijala i podataka koje treba sistematizovati i javno objaviti.

Nadležni Odsjek

Shodno novom Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za sprječavanje korupcije od 19. februara 2021. godine, u velikoj mjeri je poboljšana sama organizacija i način rada Agencije u smislu praktičnije podjele rada među organizacionim jedinicama, pa su u Odsjeku za sprječavanje sukoba interesa predviđena i popunjena sledeća radna mjesta: načelnik Odsjeka, samostalni savjetnik I, samostalni savjetnik II i samostalni referent.

U Odsjeku za sprječavanje sukoba interesa javnih funkcionera vrše se poslovi Agencije koji se odnose na:

- utvrđivanje postojanja sukoba interesa u vršenju javne funkcije,
- preduzimanje mjera za njegovo sprječavanje;
- vršenje kontrole ograničenja u vršenju javnih funkcija
- davanje mišljenja javnom funkcioneru, kao i javnom funkcioneru kome je prestala javna funkcija u periodu dvije godine po prestanku funkcije
- pružanje podrške u edukativno preventivnim aktivnostima koje se odnose na postupanje javnih funkcionera u cilju sprječavanja potencijalnog sukoba interesa javnih funkcionera
- vođenje evidencije primljenih poklona javnih funkcionera i sačinjavanje kataloga poklona i registra primljenih sponzorstava i donacija

Postupak davanja mišljenja

Navedene aktivnosti se u najvećoj mjeri realizuju kroz postupak davanja mišljenja u slučaju sumnje na postojanje sukoba interesa na zahtjev javnog funkcionera, lica kome je prestala javna funkcija i organa nadležnog za izbor, imenovanje ili postavljenje.

Jedan od najznačajnijih mehanizama sprječavanja korupcije odnosno preventivnog djelovanja ASK-a u ovom pogledu jesu Mišljenja o postojanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije koje ASK donosi u skladu sa odredbama ZSK-a i koja su obavezujuća za javne funkcionere. Smatra se da je javni funkcioner povrijedio odredbe ZSK-a ako ne postupi po Mišljenju ASK-a (nesavjesno vršenje javne funkcije).

Postupak davanja mišljenja u vezi sprječavanja sukoba interesa osim primjene ZSK-a uključuje i primjenu drugih propisa kojima je uređen sukob interesa u relevantnim oblastima, dok se odnosi na širok dijapazon mogućnosti: u vezi ostvarivanja naknade u više radnih tijela, kao i obavljanja funkcija javnog funkcionera u privrednom društvu i obavljanje eventualno nespojivih funkcija, situacije u vezi članstva javnog funkcionera u organima upravljanja i nadzornim organima u javnim preduzećima, ustanovama u kojima opština/država ima vlasničkog udjela i organima nevladinih udruženja, kao neprofitnih organizacija, u vezi ostvarivanja naknade od strane javnog funkcionera po osnovu članstva u organima javnih preduzeća i ustanove, udruženja i drugih asocijacija, kao i situacije u vezi zaključenja ugovora o uslugama i poslovnoj saradnji, te u vezi propisanih ograničenja u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije.

Postupak po zahtjevu za davanje mišljenja je povjerljive prirode shodno odredbama ZSK-a. Odsjek u svojoj analizi i tumačenju osim Zakona o sprječavanju korupcije kao *lex specialis*-a, primjenjuje i set drugih zakona koji uređuju sukob interesa u određenim oblastima, i u praksi su česte situacije koje su vrlo zahtjevne odnosno izazovne za tumačenje.

Postupak davanja mišljenja

Navedene aktivnosti se u najvećoj mjeri realizuju kroz postupak davanja mišljenja u slučaju sumnje na postojanje sukoba interesa na zahtjev javnog funkcionera, lica kome je prestala javna funkcija i organa nadležnog za izbor, imenovanje ili postavljenje.

Jedan od najznačajnijih mehanizama sprječavanja korupcije odnosno preventivnog djelovanja ASK-a u ovom pogledu jesu Mišljenja o postojanju sukoba interesa u vršenju javne funkcije koje ASK donosi u skladu sa odredbama ZSK-a i koja su obavezujuća za javne funkcionere. Smatra se da je javni funkcioner povrijedio odredbe ZSK-a ako ne postupi po Mišljenju ASK-a (nesavjesno vršenje javne funkcije).

Postupak davanja mišljenja u vezi sprječavanja sukoba interesa osim primjene ZSK-a uključuje i primjenu drugih propisa kojima je uređen sukob interesa u relevantnim oblastima, dok se odnosi na širok dijapazon mogućnosti: u vezi ostvarivanja naknade u više radnih tijela, kao i obavljanja funkcija javnog funkcionera u privrednom društvu i obavljanje eventualno nespojivih funkcija, situacije u vezi članstva javnog funkcionera u organima upravljanja i nadzornim organima u javnim preduzećima, ustanovama u kojima opština/država ima vlasničkog udjela i organima nevladinih udruženja, kao neprofitnih organizacija, u vezi ostvarivanja naknade od strane javnog funkcionera po osnovu članstva u organima javnih preduzeća i ustanove, udruženja i drugih asocijacija, kao i situacije u vezi zaključenja ugovora o uslugama i poslovnoj saradnji, te u vezi propisanih ograničenja u periodu od dvije godine po prestanku javne funkcije.

Postupak po zahtjevu za davanje mišljenja je povjerljive prirode shodno odredbama ZSK-a. Odsjek u svojoj analizi i tumačenju osim Zakona o sprječavanju korupcije kao *lex specialis*-a, primjenjuje i set drugih zakona koji uređuju sukob interesa u određenim oblastima, i u praksi su česte situacije koje su vrlo zahtjevne odnosno izazovne za tumačenje.

Poseban osvrt na rezultate u 2021. godini

Agencija je u periodu od 01. januara do 12. novembra 2021. godine, postupajući po svim primljenim zahtjevima, dala 162 Mišljenja o postojanju sukoba interesa i ograničenja u vršenju javnih funkcija, koja su obavezujuća za javne funkcionere. Može se uočiti da je u odnosu na 2020. godinu već znatno povećan broj datih mišljenja (u 2020-oj dato 135 mišljenja), uprkos nedostatku kadrovskih kapaciteta sa kojim je Odsjek za sprječavanje sukoba interesa bio suočen tokom prve polovine tekuće godine (jedan izvršilac za davanje mišljenja prvih pola godine), dok se ovom dinamikom očekuje i do kraja 2021. godine mnoštvo zahtjeva za mišljenje.

Veliki broj podnijetih zahtjeva i datih Mišljenja ASK-a posljedica je novonastalih društveno-političkih okolnosti i povećanja broja novoimenovanih javnih funkcionera.

Mišljenja su se prije svega odnosila na situacije u kojima može da se nađe javni funkcioner u toku vršenja javne funkcije: sukob interesa i izuzeće u raspravi i odlučivanju, ograničenja u vršenju funkcija, obavljanje nespojivih funkcija i poslova, članstvo u organima upravljanja i nadzornim organima, članstvo u radnim tijelima, primanje naknada, kao i na ograničenja po prestanku funkcije, zaključenju ugovora, primanje sponzorstava i donacija, status javnih funkcionera.

U odnosu na navode iz zahtjeva:

- 50 Mišljenja je pozitivno (nema ograničavajućeg faktora u odnosu na navode iz zahtjeva);
- 51 je negativno (ima ograničavajućeg faktora u odnosu na navode iz zahtjeva);
- 21 Mišljenja odnosi se na članstvo javnih funkcionera u organima upravljanja i nadzornim organima javnog preduzeća, javne ustanove ili drugog pravnog lica, gdje je konstatovano da javni funkcioner može biti član navedenih organa upravljanja ili nadzornih organa, ali da po osnovu navedenog članstva ne može ostvariti prihod ili drugu naknadu;
- 40 Mišljenja odnosi se na status javnih funkcionera shodno članu 3 ZSK-a.

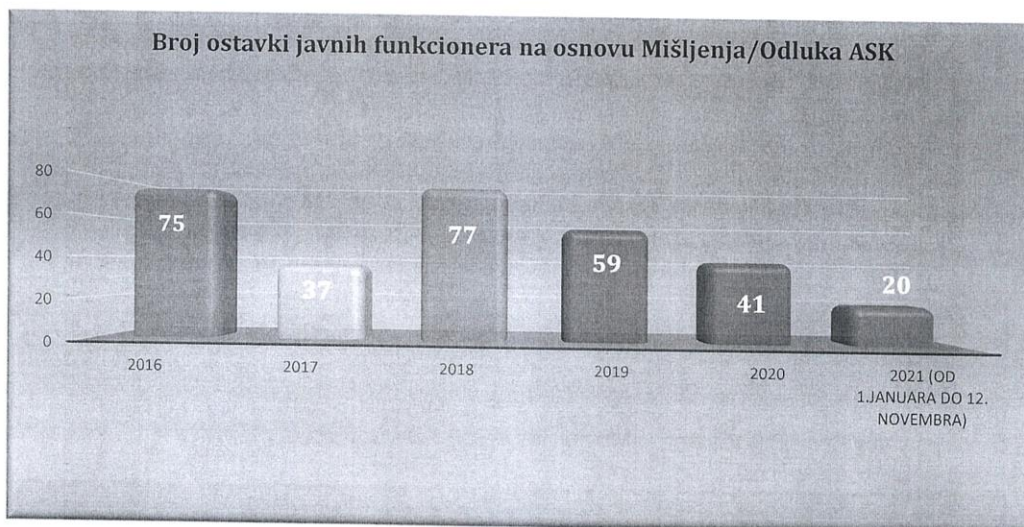
U odnosu na broj mišljenja po oblastima, statistika za navedeni period je sljedeća: sukob interesa – 37, ograničenja u vršenju javnih funkcija – 83, status javnih funkcionera – 40, sponzorstva i donacije – 2.

Posledice datih Mišljenja

Nakon datih Mišljenja Agencije, u periodu od 01. januara do 12. novembra 2021. godine podnijeto je **20 ostavki**, a struktura istih je sledeća: 15 ostavki na javne funkcije, 2 ostavke na članstvo u organu upravljanja pravnog lica, kao i 2 ostavke na dužnosti izvršnog direktora i lica ovlašćenog za zastupanje pravnog lica, dok je konstatovano i 1 razrješenje člana organa upravljanja sportske organizacije.

Kako bi se podigao nivo svijesti i znanja javnih funkcionera u ovoj oblasti Agencija je organizovala tri obuke u tekućoj godini, i to za javne funkcionere na državnom nivou u sali za sastanke ASK-a, kao i za javne funkcionere na lokalnom nivou u Opštini Nikšić i Opštini Herceg Novi za novoizabrane javne funkcionere, a koje preventivno-edukativne aktivnosti Agencija kontinuirano sprovodi.

U ovom smislu kao predlog treba razmotriti mogućnost sistemskog rješenja tj. da ASK u saradnji sa Upravom za kadrove unaprijedi sadržaj literature za polaganje državnog ispita, koji se odnosi, generalno na borbu protiv korupcije, pa samim tim i na sukob interesa, a da se istovremeno na testovima stavi veći akcenat na antikorupcijske mehanizme, prava i obaveze javnih funkcionera.

Izvodi iz evidencija Agencije – član 42 ZSK

Članom 42 stav 6 ZSK-a je određeno da je organ nadležan za izbor, imenovanje, odnosno postavljenje, dužan da, prije odlučivanja o izboru, imenovanju, odnosno postavljenju javnog funkcionera kod Agencije provjeri da li je predloženi kandidat, u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bio razriješen zbog povrede odredaba Zakona o sprječavanju korupcije.

U 2020. godini samo 18 organa vlasti je, prije postupka izbora/imenovanja, zahtijevalo izvode iz evidencije Agencije za 58 lica, dok je u 2021 godini od strane organa vlasti tražena provjera za 95 lica, kako bi provjerili da li ima zakonskih smetnji za njihovo imenovanje, odnosno da li su u posljednje četiri godine prije kandidovanja, u svojstvu javnog funkcionera, bili razriješeni javne funkcije zbog povrede odredaba Zakona o sprječavanju korupcije.

Navedena zakonska odredba iz člana 42 Zakona o sprječavanje korupcije se od strane organa vlasti prije postupka imenovanja ne primjenjuje na zadovoljavajućem nivou. Agencija je prepoznala navedeno i kroz svoju preventivnu ulogu preduzela niz aktivnosti i uputila cirkularno pismo svim organima vlasti u Crnoj Gori o navedenoj zakonskoj obavezi kako bi je isti na blagovremeni način izvršavali.

Kruna našeg rada mora biti strogo poštovanje antikorupcijskih zakona, naročito koji se tiču sukoba interesa javnih funkcionera, odnosno prvenstveno prevencija pa sankcionisanje za svako nepoštovanje odredbi Zakona o sprječavanje korupcije. Povrede ovog zakona povlače za sobom i administrativne sankcije, a koliki je značaj ovog postupka govori i činjenica da javni funkcioner koji bi bio razriješen funkcije zbog povrede Zakona o sprječavanju korupcije ne može 4 godine vršiti javnu funkciju, ali ni raditi kao državni službenik.

Na administrativne sankcije koje izriče organ vlasti u kojem javni funkcioner vrši javnu funkciju ili organ nadležan za imenovanje, izbor odnosno postavljenje javnog funkcionera, Agencija ne može uticati, a dijapazon sankcija je jako širok od opomene do razrješenja.

Izazovi u radu i zakonske smetnje

U Izvještaju ekspertske misije EK o radu Agencije (peer review) iz 2021. godine je navedeno da bi u narednoj godini Crna Gora posebno trebala da preispita zakonodavni okvir u oblasti sprečavanja korupcije kako bi se riješila pitanja identifikovana u njegovoj primjeni, kako bi se ojačali dosadašnji rezultati u sprječavanju korupcije i učinci Agencije u tom pogledu.

Definicija „javnih funkcionera“ u članu 3 ZSK-a je vrlo široka. Implikacije ovakve široke definicije „javnih funkcionera“ su ozbiljne. Ista definicija i režim se primjenjuje na sve pojedince koji spadaju u ovu grupu, iako je priroda njihovog „javnog“ položaja veoma različita - neki rade skraćeno ili povremeno, neki nisu čak ni plaćeni za svoj angažman, itd.

U tom smislu, kroz izmjene i dopune Zakona o sprječavanju korupcije važno je da se preispita definicija „javnog funkcionera“ i omogući stvaranje posebnih režima u vezi sa konkretnim položajem koji zauzimaju. Nova definicija bi trebalo da bude jasna i predvidljiva. Potrebno je izvršiti kategorizaciju javnih funkcionera tj. da se preispita zakonodavstvo u oblasti sukoba interesa i usvoje nijansirana rešenja koja su pravična i realna, a samim tim i primjenjiva.

Takođe, u Zakonu o sprječavanju korupcije u članu 8 postoje određene nejasnoće kod izuzeća iz rasprave i odlučivanja, dok su članom 9 izostavljene komisije kao izvor sticanja dodatnih prihoda javnih funkcionera, kojima se težilo da se isti smanji prilikom izrade zakona. U članu 12 nepreciznost u terminu član menadžmenta daje prostora za tumačenjem, pa samim tim predstavlja potencijalnu sumnju za pristrasno postupanje prilikom tumačenja.

Imajući u vidu da su organi Agencije nadležnim skupštinskim tijelima Skupštini Crne Gore dostavili prijedloge za izmjenu zakonskog okvira, i u pisanim materijalima predočili probleme na koje nailazimo u primjeni Zakona o sprječavanju korupcije, nadamo se da će isti pretrpjeti izvjesne izmjene, a sve u cilju ujednačene prakse koja doprinosi povećanoj odgovornosti javnih funkcionera i još efektivnijeg rada Agencije.

Ovdje je bitno naglasiti da u Izvještaju EK o napretku CG za 2021. godinu u oblasti sprečavanja sukoba interesa nema dodatnih izazova, već je predstavljen isključivo bilans rezultata, dok je navedeno da je „ASK pod novim rukovodstvom pokazala proaktivniji pristup, posebno u pogledu pojačavanja komunikacionih i aktivnosti na podizanju svijesti prema široj javnosti, medijima i civilnom društvu i rešavanja preostalog broja predmeta iz prethodnih godina.“

ZAKLJUČAK

Borba protiv korupcije je za svako demokratsko društvo prioritetna. Agencija će sa izmjenama u radu učiniti sve iz svoje nadležnosti da naša aktivnost i dalje bude djelotvorna i pravovremena, a prije svega transparentna, što je već prepoznato od strane međunarodnih partnera.

Posebno napominjem da je u dosadašnjem radu na osnovu datih Mišljenja, koja su obavezujuća za javne funkcionere i donešenih odluka kojima je utvrđeno kršenje zakona od strane javnih funkcionera, 309 javnih funkcionera podnijelo ostavke kako na javne funkcije, tako i na dužnosti u privrednim društvima i drugim pravnim licima, kako njihov privatni interes ne bi doveo u sumnju nepristrasno obavljanje javne funkcije, odnosno kako ne bi javni interes podredili privatnom, dok je 35 funkcionera razriješeno sa javne funkcije ili druge nespojive funkcije odnosno dužnosti od strane organa vlasti.

Izvještaj EK nam je dobar putokaz šta treba da radimo i kako da prezentujemo naše rezultate, a sve u interesu građana Crne Gore odnosno društva u cjelini. Pristupni pregovori i pregovarački procesi su najvažniji za nas i za vladavinu prava u Crnoj Gori, a Agencija će i u narednom periodu dati svoj puni doprinos.

Obradio:

Načelnik Odsjeka

Stefan Radunović

Pomoćnica direktorice

Nina Paović

DIREKTORICA
Jelena Perović

Na osnovu člana 24 Poslovnika o radu Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije ("Službeni list CG", broj 66/15, 33/16 i 20/10) Savjet Agencije za sprječavanje korupcije na 60. sjednici održanoj 19. novembra 2021. godine, donio je

ODLUKU O IZMJENAMA I DOPUNAMA STATUTA AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

Član 1

U Statutu Agencije za sprječavanje korupcije ("Službeni list CG", br. 53/14, 19/21 i 30/21) u članu 12 stav 1 mijenja se i glasi:

"Savjet ima predsjednika, četiri člana i sekretara".

U istom članu, nakon stava 2, dodaje se novi stav koji glasi:

„Uslovi za obavljanje poslova Sekretara predviđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije“.

Član 2

U članu 13, u stavu 4, riječi "shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije" brišu se.

Član 3

U članu 21 dodaju se dva nova stava koji glase:

- a) „Agencija ima Sekretara“;
- b) „Uslovi za obavljanje poslova Sekretara Agencije predviđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije“.

Član 4

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

SAVJET AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE KORUPCIJE

Broj: 00 - 1950 / 5

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

PREDSJEDNIK SAVJETA ASK
Momić Radulović

